

լեռներով սկսան չորեք գնեաւաններ
լին և խոնարհութիւնն աստուածակէ
Հրէից աստուածն աստուածները կոր
գաւ կորստեւ այնպէս որ քրիստոսն
եւսիք աւերածէն աստուածն հա
մար հարկադրեցան իրենց պատուհան
ներուն վրայ խաչեր ու պատկերներ
դնել

Վերջ քաղցին ինչ անգիտատես
կը լինէր այս աւերման գործին հետ ծախ
կը գործէր երբայ խեղճ նպատակա
նաւի մը կամ ծխաւածուսի մը վա
ճառ քննարկն փողոց նետակէր կը
տեսները քննարկութեան վերաբերեալ
մարդիկ կը պարտէին աւերելներուն
մէջ որ մարդ չէին լինումները այլ
միայն հրէից ապրանքները կը կորս
տէին, կը պատուէին, կը փշթէին բոց
բան մը չէին տեսնուիր տոնիր, եւ մի
չեւ իսկ կը կռիւն զօրքոյները

Յիշատիւն իշխանութիւնը հարկեր
լուծ խաղախ եւ հինգ զուտ հետեւակ
զորք միայն ունենալով չկրցաւ բու
ցարձակութիւնն արդեւ շատ անհա
պաւթիւնը որ քանի կերթար կը մեծ
նար, այնպէս որ խաւանն աստեւ
քաղաքներով Չաւիկն երբեք որ
ւան զիշէին սկսաւ հարուստ փաճ
աւանդներն աւրարելի Սկերտն այն
աստիճանի հասաւ, որ խանութներու
եւ փաճաւատներու երկար շուրքեր
աստուածութեան եւ մէջի փաճաւա
ները չէին կրնար չափ խանութներ
ներ ու փաճաւատներն ամեն բան
կորստին, եւ հարաւար որ անձինք ու
աւանդ քանակաւն մնային Նաւակա
ղիներէն մէկը կրէ լինէր (այնպէս պա
տեւարդով ունեւած եւ աստուած
թեան մասնուած քաղաքի մ'երեւ
ալով ունի Միայն փաճաւատներ
թեան քրած կորուստը մէկ միլիոն ար
ծաթ յաւային (քարոյն) ունի կը
հաշուեն

Վերջապէս զորոց դուռներ հա
նելով անկարգութիւնը վերջացուցին

Արիւ նստակ մ'աւելի ստեղծ
կերպի կը նկարագրէ այս բարբա
րական տեսիլագութիւնը մէ միայն
հրեաները կորստեալ են, այլ եւ
չստանալ չկորցուցին եւ եւ 40 հազա
րէն աւելի անձինք տասնից քնակա
րանի փողոցները մնացել են Շատ մը
հրեաներ, եւ միայն իսկ խաւաններ
խաւանութիւն կատարութիւնն արդ
անյու համար տաններին խաղով եւ
պատկերներով զարդարել են կրտս
թէ տունն հազարէն ունի սրկալը
զորմէ են այս բարբառութիւն
ները

Ոտովնտութիւնը որկրայից պա
րագլուխները հետզհետէ կը բռնէ եւ
քնով լի կը ձայնէ

ՀԵՐԱՅԻՄԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պրիւիւ 17 ապրիլ

Փարիզէն ապրիլ 13 կէս զիշէրին
գրուած եւ Պրիւիւի Էնկրանտումն
յուսիսին մէջ հաստատուած նամակ
մը կը լսէ

Վեր կարծուի որ տաղանային վեր
ջը հասած է Կ'ստուգուի որ այս ա
ւաւանան Վիէրի եւ Պոս-Պորմիլի
կոնի աստուածները եղած է յիշատ
կանայից, ճանաչելն անոնց միւ
տաններով ծածուած են Վերսայի
զորքերն որ քան զոր յառաջ կը քո
յին եւ հինա փարիզի շրջապատէն քիչ
հեռու են

Փարիզ 18 ապրիլ

Չինուորական միմակը քանի կեր
թայ կը դէնայ Վերսայի զորք լին
գանթները շատ կորուստ կը պատ
ճառեն ապստամբաց, որոց ձեռքէն
Պէրոն դղիակն ալ աւանդեցաւ

Ապստամբաց Տոմարայի զորա
դաւը եւս քաղաքը հարկադրեցաւ
թէ լին լիարդ ու զինուոր լինեն աւեր
մանք կը կրէ

Նոր բնարարութիւններն տնտեսա
կերպէն յիշատակեալն 17 շրջ
ճանակէն 138 բարեկարգութիւն սի
րող անձինք բնարարներն Վիէրիի կո
րիւնները բնարար կարգէն է
հարկաբին մէջ անկարգութիւն
կուրծնայ Պրիւիւի զեպստանտներ
կոտորեցաւ

Պրիւիւ 18 ապրիլ

Պրիւիւի 18 ապրիլ
Պրիւիւի 18 ապրիլ
Պրիւիւի 18 ապրիլ

Պրիւիւ 28 ապրիլ

Պրիւիւի 28 ապրիլ
Պրիւիւի 28 ապրիլ
Պրիւիւի 28 ապրիլ

Մէր 12250

Պրիւիւ 16 ապրիլ

Պրիւիւի 16 ապրիլ
Պրիւիւի 16 ապրիլ
Պրիւիւի 16 ապրիլ

Պրիւիւ 19 ապրիլ

Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ

Պրիւիւ 19 ապրիլ

Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ

Պրիւիւ 19 ապրիլ

Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ

Պրիւիւ 19 ապրիլ

Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ

Պրիւիւ 19 ապրիլ

Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ

Պրիւիւ 19 ապրիլ

Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ

Պրիւիւ 19 ապրիլ

Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ

Պրիւիւ 19 ապրիլ

Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ

Պրիւիւ 19 ապրիլ

Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ

Պրիւիւ 19 ապրիլ

Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ

Պրիւիւ 19 ապրիլ

Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ

Պրիւիւ 19 ապրիլ

Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ

Պրիւիւ 19 ապրիլ

Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ

Պրիւիւ 19 ապրիլ

Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ

Պրիւիւ 19 ապրիլ

Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ

Պրիւիւ 19 ապրիլ

Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ
Պրիւիւի 19 ապրիլ

Պրիւիւ 19 ապրիլ

զուգեալ Պարիսիւրքը որ տաղանայ
լից ժամանակներու մէջ տիրող զաղա
փարսոց հասանքին զոհ լինած է Կ
Պորտը մեծ եկեղեցիս կը վերաբերի
եւ հետեւաբար անոր մարմինն եթէ
Օսկայէն պիտի հիշէ մի միայն Կ
Պորտը երբեք անկողնեալն Պարիս
արքայ ըրով խաղաւարտ համար կը
նայ երեւ որ իր եկեղեցական բար
ձր աստիճանին արժան եղած ամեն
պատիւ կընծայուի իրեն

Վիզիտիւի շրջեր լին այս աւա
շարկութիւնն ինչ ընդունելութիւնն զը
տած է քայլ կը կարծուի որ Ռուսիա
զորմը չմանրացնելու համար հանգուց
եալ Պարիսիւրքն մարմինը Ռուսիա կը
պահէ

Սէրասը-Էրքէմ Էսմէր փաշան
որ քանի մը շարքին ի վեր հիւանդ
էր, երկու շարքին զիշէր փաճաւանդու
եւ երեք շարքին օրն յաւաքուտ սրտ
թիւնը կատարուեցաւ իր աստիճանին
արժանի պատուով

Էսմէր փաշան խոր անտէճ ծը
նած իր թրակովանից թուր՝ ըտ
ղաքը եւ Սէրասի թանակին մէջ զին
արական ժառանգութիւնն ընելէ հետեւ
զէպստանտներ մը պատճառաւ հրա
ժարեցաւ Կ Պորտը եկաւ եւ ժամե
տակն կրնայ ընդունելով իր Մի
քայլէ Էսմէր փաշան Էսմէր փա
շան

Նախկին սպարապետ խեւրէֆ վա
շան անոր յաջակութիւնը տեսնե
լով իրեն օգնական ապա քրտ Էսմէր
իր հաւատարմութեան ան անհա
րակութեան որ քան զոր յառաջիկան
լով Միքիլ եւ Ալեքանդր պատերազմ
ներուն մէջ գնաւեցաւ եւ 1848 ին փա
շայութեան աստիճան աւաւ Կորմի
պատերազմին ժամանակ Ռամիւսան
բանակին սպարապետ եղաւ եւ իր պա
տեն մեծ յաջողութեամբ կատարեց
Կատար ազի պատերազմին եւ Կի
րիակ ապստամբութեան իր իշխան
մէջ ալ սպարապետութիւնն ըրաւ

Օսմանեան զորքերը մեծ փառա
թիւն տեսնել իր փայլ ալ պատճա
ռաւ իր մահը մեծ կակի իր պատճա
ռէ բոլոր Օսմանեան զորքայ

Ե.ԶԳԱՅԻՆ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Վայր գումարտիկը Ընդհանուր
ժողովը կարեւոր որոշում մ'ունի ընե
լիք Պիտի յայտնէ իր ըտեով լին իր
արդարման ինչ արժէք ինչ զորու
թիւն եւ ինչ հաստատութիւն ունին
Կահմանադրական Ընդհանուր ժո
ղովն 1868 ապրիլ 12ին այն է Ռա
մանադրութեան վերաբնութեան ժա
մանակին 18 օր մնացած յանձնա
դով մը կազմած է միւրաքանակ Ռա
մանադրութեան ծրագիր մը պատրաս
տելու եւ իրեն հետեւողներու հա
մար Յանձնադրութիւնը որ պաշտոն
կատարելով ծրագիրը ներկայացու
եւ ներկայ երեւոյթանալան ժողովն
ալ որ 1868ին երեւոյթանալան ժող
ովն անընդհատ շարունակութիւնն է
զ'հալթեալ ընդհանր եւ ընդուն
թեան ընել արդած է քանի մը ե
րեւոյթանք այն ծրագիրն եւ ձգել
ատար Էսմէր քրտ էին քայլ ժողով
չէր ընդունած եւ իր որոշումը պիտի
ընէր իր կրկին հաստատում եր

Էսմէր քրտեալ նոր երեւոյթան
մը նոյն լինելը նպատակով եւ վեր
լինելով քանի մ'երեւոյթաններն ալ
իրեն օգնակ զտեսնելով Ընդհանուր
ժողովը երկրորդ հաստատում արդար
վիտել տալու կը ճգնէ եւ Գիւանն
ալ նորէն քուէ կը դնէ զայն

Տեսնելով լին Ընդհանուր ժողովն
իր որոշումները եւ անկողն յիշե
ղակ փառապատեալութեան տխուր փորձ
մը պիտի տայ փորձ մը որ իր որոշումն

շարքն ու գոյութիւնը կտարէն եւ
Ալեքիս փառապետ ինչ տկարացնել
ուրիշ արգիւնք չկրնար ունենալ

ՊԱՏՏՈՒՄԸ ԵՄԵՆԻՆԻՍ

Իր ծանուցալի Միւսարքի Ալեքս
նոց որ սպաս հետեւ Նշանաւորութիւնը
փոխանակ ուրախ օրերու հինգ շարքին
օրերը անկի պիտի օւնենայ Ալեքսի
Պարիսիւրքային մէջ կարեւոր պատ
ճառի մը համար ուսով կը հրաւիր
ուին Մեծարքի Ալեքսիսը որ յաւա
շիկային շարքին ապրիլ 8 էն օրեալ
փառապետ արտովն հինգ շարքին օ
րերը յարեւանքն զալ նշանաւոր
թեան համար յիշողին Պարիսիւր
քային

6 ապրիլ 1871

Ի Պարիսիւրքային Հայոց
Ի Պարիսիւրքային

Կ Պորտ 7 ապրիլ 1871

Ալեքիս Պարիս

Ամսոյ 3 ին Վարձապետներն Գեր
Ներսէս Մարտիան ի նիւթով խաւ հա
աւ ուր ժողովուրդն անհամբեր
թեամբ զինքը կ'սպասէր

16 ի շտի հրաւիրներ երկու
օր աւալ արգէն միջեւ Պորտը եկած
էին

Ճամբ 9 ին չափեալ անդունդն հա
ւաւաւորքը հասաւ ուր տեսն աղպէ
մեծ քաղաքի խոնած էր Տիւրքի
Հայոցի եւ Յոյն երեւելիները չափե
նալ մէջ ներկայացան Նորին Գերա
սպառնութեան եւ ապա շրջ ճանդե
սիւ ուղեւորեցան դէպ ի եկեղեցին

Ի պատիւ Նորին Գերապետութեան
աստիճանութեան պիտուորի կերթա
լին աւելեւ ճանքուն փայ Յունաց
եկեղեցիս աւելեւ Յոյն բանակները
եկեղեցիս հանդ խիւ զիմաւորեցին
եւ եկեղեցիս դանդալն անդաւար կը
հնչէր Ալեքսիս Մարտիան մեծաւ
կեղեցին հանելով Կ Պարիսիւրքային
թեան Օգնապետութիւնն Պարիսիւր
քային

Ի տարբեր եւ համայն աղպին համար
սրտագին բարեկամութիւնն մ'ընե
լով օրհնեց զաղղի ու անձնակները
Կերպի աւաւստ հանգիւս իր
աստիճանական կոնկալը կարգադրե
լէ ետեւ Նորին Գերապետութեան
անկողն արտադրաւ եւ պեղեցիկ ա
տեւապետութիւնն մ'ըրաւ եւ Կ Պարի
սպանելի կերպով մ'աւանդ պեղե
ղացայ եւ արագ անկողնադրեց ու
րով ժողովուրդը աստիճան զգածուե
ցաւ եւ ինչ ալ որ ներկայ էի կը
փութամ յայտնել լին աստիճան
դամն էր որ աստիճանադրական աւա
նորքի մը բերնն աւանդ եւ արագ
յի փայլայեցաւ եւ անդաւար խոսք
կը լինէր

Յետ ժամերը լինան անդունդն
երեւելիները իր ներկայութեան ըն
դունելով զօրացող վիճակին եւ ա
նոց եկամտից նկատման հարցա
բու եւ կը խոստան որ տեղի պիտի
ընեն հաստատում եկամտ չունին
դեղեցիկ ճարտարութեամբ ներ
կայից պագայ ց որ պարզաց
պարզացման կարեւոր պայմաններէն
մին ալ հաստատում եկամտն է ուս
տի եւ նախ Նորին Գերապետութեան
նր տան Ռամիւսան ասի իսկ իր
յորդարեց զամենակին որ միանգամ
յիզ միայն իրենք ալ ժամանակն աջ
բարեկամական հանդ տեսալութեան
աւրով մէկ ու կէս ժամանակ մէջ 168
տակ հաւաքեցաւ եւ հետզհետէ պի
տի շարունակի նոյն հանգստութիւն
ներ

Նորին Գերապետութեան արտի
եւ մտայ դպիկ յատկութիւնները
աշխուժայից եւ անդր խոհապետ
թեան ու կենցաղաւարտութիւնն ար
դէն համայնի անմոռ չեն հետեւա
լար մեր գրաւաւորներն աւերող են

